Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 128. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ЛИПНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 11, 1981 No. 128. VOL. LXXXVIII

Д-Р ПЕТРО МОЦЮК ОЧОЛИВ УЛТПА

Чікаго, Ілл. (Д-р В. Марчук).— Тут, у готелі „Континентал Плаза", в днях від 2-го до 5-го липня, відбувся 19-ий З'їзд делегатів Українського Лікарського Товариства Товариства Північної Америки, на який прибуло понад 120 делегатів від 17-ти Відділів цього Товариства з Канади і ЗСА.

Д-р Петро Моцюк

З'їзд мав багату наукову програму і вибрав нові керівні органи УЛТПА—Головну управу, яку очолив д-р Петро Моцюк. Головою-електом на ці два роки обрано д-ра Мирослава Коленського. Д-р Тома Воробець став почесним членом Товариства.

Науковою програмою З'їзду керував Андрій Левицький.

З'їзд закінчився бенкетом, на який прибули обидва Владики Українських Церков—Архиєпископ Константин з УАПЦ і Єпископ Іннокентій з УКЦ, та численні гості.

У світі

ДОТЕПЕРІШНІЙ ПРЕМ'ЄР Ізраїля Менахем Бегін повідомив, що він зформував коаліцію зложену з 61 члена парляменту, — парлямент має усіх 120 членів— і приступає до формального створення уряду. Три консервативні групи — Національна релігійна партія, Агудат Ізраїль і Тамі — потвердили зміст заяви Бегіна. Ті партії разом мають 16 депутатів у парляменті. Крім цих партій ще й інші малі парляментарні групи в принципі погодилися ввійти в склад уряду Бегіна, але вони висувають дуже далекойдучі вимоги, яких Бегін не може виконати. На загал сподіються що новий уряд буде ще більше радикальний як попередній й буде більш рішуче переводити пляни поселення жидів на західньому березі Йордану та інших теренах. В своєму виступі Бегін попередив, що ще можуть постати труднощі в дальших переговорах між партіями, бо наприклад Агудат вимагає тотальної заборони працювати в суботу, а цьому противляться інші партії та модерне суспільство не може перервати різних функцій на протяг цілого дня.

СУДДЯ В КАМПАЛІ, УГАНДА, який вів справу двох колишніх співробітників диктатора Іді Аміна, зарядив судову розправу проти них у зв'язку з виявленням численних доказів їхньої вини. Йдеться про англійця Роберта Астлеса, який був дорадником Аміна і африканця Насуту, який з доручення Аміна управляв Кампалею.

МІЖНАРОДНА КОМІСІЯ, склад якої номінував генеральний секретар ОН, Курт Вальдгайм, провірила справу атомової бомби Ізраїля. Комісія ствердила, що Ізраїль посідає у великому степені всі потрібні технічні дані для швидкої побудови атомової бомби, але комісія не могла знайти доказів, що він такі бомби уже зробив. Бомби, що їх спосібний Ізраїль випродукувати, є типу тих, які американці скинули на Японію 1945 року. Одначе комісія не провіряла атомового реактора Дімона, який також може послужити у виробі атомових бомб. Реактора Дімона комісія не переглядала, бо він своїм технічним устаткуванням не підлягає того рода інспекції. Одначе комісія ствердила теоретично, що реактор Дімона також може випродуковувати таку скількість придатного до атомової бомби плютонію, що витачить на 10 до 15 бомб. Комісія, яка переводила контролю, складається з чотирьох членів: американця, росіянина, індійця і мешканця Кенії. Преса звернула увагу на заяву колишнього шефа штабу, а відтак міністра закордонних справ Ізраїля Моше Даяна, якої зміст покривається з опінією комісії.

КОМАНДУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ ОН в Ливані повідомило, що спільна ізраїльсько-ливанська патруля ударилася з одиницями ірляндського баталійону, який входить в склад формації ОН. Вояки ірляндського баталійону намагалися стримати патрулю, яка маршувала в напрямі невтральної зони в районі села Бараахіта. В часі короткої перестрілки не було ніяких жертв, а куди ізраїльсько-ливанська патруля удалася після зудару не відомо. Ливанські вояки, які входили в склад спільної патрулі, належали до правих ливанських з'єднань. Тієї з'єднання співпрацюють з Ізраїлем, отримають від нього зброю й усі потрібні до війни засоби, а в потребі переходять терен Ізраїля для спочинку, реорганізації, або шпитального лікування.

СТРАЙКИ І РОЗРУХИ В ПОЛЬЩІ ТРИВАЮТЬ

Варшава, Польща.— Західні пресові агенства і кореспонденти інформують, що короткотривалі страйки і розрухи в Польській Народній Республіці тривають далі, а причиною цих неспокоїв є значне погіршення польської економії і дуже обмежена доставa харчів та продуктів першої потреби до міст і містечок.

Очевидно, польське робітництво зорганізоване у вільних профспілках „Солідарносць" хотіло б осягнути максимальні користі ще перед з'їздом Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, який вивдовзі відбудеться у Варшаві, тим разом в дещо змінених обставинах, бо багато делегатів на цей з'їзд були вибрані низовими клітинами вільними голосами, а не як раніше назначувані зверхниками компартії.

Понад 40,000 портових робітників провели одногодинний страйк пересторги у вівторок 8-го липня ц.р., домагаючись покращання умовин праці і підвишки заробітних платень. Не є виключним, що також робітники інших ділянок підуть їхніми слідами, бо порожні магазини з харчами і безнадійна економічна ситуація доводить до відчаю робітництво і їхні родини.

Також робітники польської летунської компанії ЛОТ погрозили страйком, домагаючись встановлення на керівні становища в цій компанії обраних вільними голосами осіб, а не затримування тих самих, колись назначених партійними керівниками.

Міністерство транспорту ції настоює, що керівні становища повинні бути обсаджені номінованими людьми, проти чого протестують робітничі і велика частина летунів.

Самозрозуміло, що голова Крайового комітету вільної профспілки „Солідарносць" Лех Валенса заступається за портових і летунських робітників, хоч вважає, що страйки тепер не на часі і що треба вичекати з вимогами аж після з'їзду.

Вміжчасі заступник міністра закордонних справ в польському уряді Маріян Добросєльскі, рятуючи репутацію Совєтського Союзу, заявив в Анкарі, Туреччина, що його країна отримала від СССР 4.5 більйона долярів економічної допомоги від минулого літа по сьогодні. Крім того Москва покищо не домагається звороту позичок і заплат за доставу природного газу, нафти і бавовни.

Політичні спостерігачі думають, що місія польського політика є злагіднити політичну ситуацію, яка тепер панує на Заході у зв'язку з можливістю совєтської військової інвазії на Польщу.

В Бостоні заплановано Тиждень Поневолених Націй

Бостон, Масс. (В—УККА) — Тут в середу, 15-го липня ц.р., в годині 12-ій вполудне, відбудеться спеціяльне відзначення Тижня Поневолених Націй в історичній залі Фенюїл Гол, Фенюїл Гол Сквер, в Бостоні. Програма включатиме молитви, прочитання проклямацій, короткі промови і мистецькі точки. До преси розіслано пресові повідомлення на окремі листи. Управа Відділу УККА просить, щоб громадянство взяло численну участь у відзначенні.

В неділю, 12-го липня, на розпорядження кардинала Гумберта Медейроса, архиєпископа Бостону,будуть відмовлені молитви в наміренні поневолених народів в католицьких церквах архидієцезії. Молитви будуть також проведені в місцевих українських церквах.

Губернатор Едвард Дж. Кінг видав проклямацію, проголошуючи Тиждень Поневолених Націй в Массачусетс.

Цьогорічне відзначення ТПН в Бостоні підготовляє окремий Комітет Поневолених Націй в Массачусетс, до якого входять представники від: українців (Відділ УККА), литовців, лотишів, естонців, кубинців, афганістанців, мадярів і поляків. Головою є мгр Орест Шудлюк, секретарем Ізабель-Ріверо-Аргуллєс (кубинка), а скарбником д-р Ільга К. Дінбергс (лотишка). Комітет поробив багато заходів, щоб ТПН був належно відзначений в Бостоні.

Д-ра М.О.Головатого нагороджено високим відзначенням

Чікаго, Ілл. — Науковець д-р Михайло О.Головатий, старший дорадник у дослідчому відділі сталеварної компанії Інленд і керівник її з Кравн Пойнт, Індіяна, дістав високе відзначення — 1981-го року престижеву дослідницьку нагороду, яку йому призначено і вручено Товариством Заліза і Сталі з Американського Інституту Копальнивав, Металюргійних і Нафтових Інженерів (AIME).

Д-ра Михайла О.Головатого відзначено нагородою Джозефа Вейкера за випрацювання технології, яка дозволила компанії Inland's Indiana Harbor Works вживати іллінойське вугілля для вироблення металюргічного коксу і за піонерську працю у виробі брикет з формованого коксу, що його продукує т.зв.„FMC Coke Process", вживаючи іллінойське вугілля.

Інж. М.О.Головатий працює в Інлендс сталеварній компанії з 1951 року, як металюрг. Протягом останніх 30-ти років він виконував ще й інші завдання, включно з керівництвом дослідами сирих матеріялів та займав пост головного інженера дослідів; заступника менеджера дослідів; співменеджера в дослідах сировців; і нарешті пост директора дослідів мінеральних копалин і сировини.

Д-р О.Головатий, — подається далі в офіційному обіжникові з бюра комунікації компанії Інлендс,—походить з України. Він здобув університетську освіту в Бреславському університеті, Польща, і там же до-

(Продовження на ст. 3)

НА СОЮЗІВЦІ

В дитячому таборі — зміна варти

Союзівка. — Ще не вспіла група таборовиків в числі 17 дівчаток виїхати поза ворота Союзівки, як до затишної вілли „Львів" на цій оселі УНСоюзу почали з'їжджатися вже в суботу, 4-го липня, юнаки у віці від 9-12 років, щоб провести два тижні відпочинку, дозвілля й навчання. В неділю, 5-го липня ця група начиляла 18 хлопчиків з кількох стейтів Америки.

Крім спортових ігор програма щоденних зайнять під час двотижневого табору включає навчання пісень, віршів, танців, скечів тощо, якими відтак таборовики „пописуються" під час заключної програми.

Табором провадить Стефа Гаврилюк, а її асистують: бунчужна Ляля Кармазин, братчики Данило Дидик та Івась Тимків і сестрички Ніза Кармазин, Мотря Крижанівська, Христя Сапіга, Катя Таращук і Мар'яна Гурин.

Таборовики з опікунами біля пам'ятника Т.Шевченка на Союзівці.

Табір закінчується в суботу, 18-го липня, а вже в неділю, 19-го липня, починаються двотижневі курси українських народних танків для початківців. Опісля ці курси продовжуватимуть для заавансованих учасників. Літню програму УН Союзу для молоді під час літніх вакацій на Союзівці заключать курси українського мистецтва.

ФРАНЦУЗЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПРЕДСТАВИЛИ ПРОГРАМУ

Париж, Франція. — Прем'єр соціялістичного уряду Франції П'єр Моруа представив програму свого уряду французькому парляментові. В понад двогодинній промові він точка за точкою з'ясував, як далеко піде націоналізація різних ділянок господарства, начеркнув розбудову сектора суспільних робіт і потвердив передвиборчі обіцянки скоротити трудотиждень.

Рішуча й радикальна постава соціялістичного уряду викликала голосне застереження з боку приватного сектора та серед могутніх ліберальних кіл Франції. Одначе соціялісти мають таку велику перевагу в парляменті, а крім цього матимуть в справах суспільних і господарських реформ послідовну підтримку комуністичної фракції у парляменті, що представлена програма з невеликими змінами й доповненнями буде прийнятою. Крім змін у господарці Франції прем'єр Моруа заповів ліквідацію Державного суду безпеки, який завів генерал Де Голь у часі альжирського конфлікту, як також знесення кари смерти, знесення префектурної системи адміністрації Франції, яку запровадив Наполеон і яка себе знаменито у свій час виправдала, та інші менші зміни.

Націоналізація обійме в першу чергу оборонну індустрію Франції, сталеварні та деякі банки. Прем'єр не подав, як будуть потрактовані закордонні спілки і поодинокі особи заангажовані в намічених до націоналізації ділянках. Одначе він підкреслив, що намічена програма буде переводжена в життя послідовно й безкомпромісово. Наприклад, славні летунські фабрики Дассоль будуть перебрані державою негайно після ухвалення відповідного закону.

Так само дві з найбільших сталеварень Юсінор та Сасільор. Одночасно держава перебере великі електричні спілки та цілий ряд інших промислів. Розмови з закордонними власниками пічнуться як найскорше. Коли йдеться про банки, то залишиться мішана система. Частина з них буде націоналізована, а частина залишиться у приватних руках.

Основним тижнем праці буде 35 годин. Так само буде проваджений закон про добровільний відхід на емеритуру після 60-го року життя з усіма пенсійними правами. Це причиниться до зменшення безробіття, яке осягнуло в Франції 7,5 відсотка працюючих. Боротьба з безробіттям буде першою точкою в соціоекономічній програмі уряду й уряд сподівається у відносно короткому часі розв'язати цю проблему.

Прем'єр похвально висловився про працю урядників префектурної системи, але пора децентралізувати адміністрацію системи Франції й префектури, підстави тісі централізаційної системи мусять бути усунені. Керівники префектур уже всіх звільнено розпорядком уряду, якому вони підлягали, а уряди префектур ввійшли в стадію переміщень функцій Префекти 43 районів Франції виконували функції губернаторів своїх районів, були вони номіновані міністром внутрішніх справ у Парижі і відповідали тільки перед урядом.

Виступ прем'єра Моруа виявив, що соціялістичний уряд Франції рішений перебудувати адміністраційну й економічну систему Франції та ввести цілий ряд нових форм, які на думку їхніх соціялістичних ініціяторів, випливають з нових умов і нових потреб французького життя.

Тачер закликає до спокою

Лондон, Англія. — Вуличні заворушення в різних містах Англії прибрали такі масові й нищівні форми, що прем'єр англійського уряду Маргарет Тачер звернулася по телебаченню до англійського суспільства зі закликом зберегти спокій і припинитися до поворту нормальних відносин.

Вуличні заворушення, які почалися в менших містах середньої Англії, опісля охопили велике портове місто Ліверпуль, накінці перекинулися до столиці країни, Лондону та до промислової метрополії Манчестеру. В одному Ліверпулі поранено понад 300 поліцистів, так само в інших містах банди молоді нападали на поліційні станиці, а не лише на поліцистів на вулицях, грабували й палили та нищили промислові й торговельні приміщення. Несподіваний вибух заворушень та їхнє посилення й розміри заскочили урядові чинники й англійське суспільство. Вже вступні досліди виявили, що причини вибуху не обмежуються до безробіття, важко з господарського положення, матеріяльних нестач. Навпаки, ті досліди виявили, що йдеться про масовий бунт у першу чергу молоді, яка почуває себе відчуженою від існуючої соціополітичної системи, виступає проти традиційних культурних вартостей англійського суспільства й вимагає радикальних змін у розподілі матеріяльних дібр. Серед демонстрантів та хуліганів, які грабують, палять і нищать чимало молоді в шкільному віці.

БАФФАЛО ГОТУЄТЬСЯ ДО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДНЯ

Баффало, Н.Й. (М. Лоза). — Започаткований в 1972 році тут звичай влаштовувати Українсько-Американський День буде збережений і в цьому році. Цьогорічний День відбудеться в неділю, 16-го серпня, на площі Української Католицької Церкви Св. Василія Великого в Ленкестері при перехресті вулиць Волден і Сентрал. Початок імпрези о год. 1-ій по полудні.

В минулих роках Українсько-Американські Дні втішалися великою фреквенцією громадян. Є надія, що і вцьому році площа буде заповнена відвідувачами. Все громадянство є запрошене до участи. Дохід з імпрези буде призначений на видання історії поселення українців у Баффало й околиці. Матеріяли готові вже до друку.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ

Філядельфія, Па. (В-УККА). — Не зважаючи на різні труднощі, зокрема фінансові, зорганізоване українське громадянство Філядельфії і цього року приготовляється вже до шостого річного Українського Фестивалю музики, пісні й танку в Рабин Гуд Делл амфітеатрі під вільним небом. Цьогорічні труднощі збільшилися не лише тим, що українське гомадянство цього року не „тягне в один гуж", але й тим, що адміністрація міста Філядельфії значно обнизила субсидії.

Вибрані на загальних зборах Відділу УККА у Філядельфії 17-го травня ц.р. керівні органи відбули вже два ділові засідання, в центрі уваги яких, м.ін., була справа влаштування Українського Фестивалю. Як на засіданні Управи в дні 10-го червня, так і на пленарному засіданні всіх керівних органів, що відбулося в середу, 24-го червня, у приміщеннях Українського Освітньо-Культурного Центру, присутні стали на становищі, що слід побороти всі труднощі, щоб затримати здобуту на чсемісьному форумі позицію і таки від влаштування Українського Фестивалю не відступити.

Фестивальний Комітет, що його очолює в загальному голова Відділу УККА проф. д-р Петро Стерчо з тим, що головою Програмової комісії є заступниця голови для культурних справ у Відділі УККА проф. д-р Наталія Пазуняк, вже заангажував виконавців програми й організує дальшу підготовчу працю. Цьогорічна мистецька програма буде значно оновлена, бо заангажовано нові мистецькі сили й ансамблі.

У цьогорічному фестивалі візьме участь відомий соліст, бас-баритон Метрополітальної Опери, Андрій Добрянський, який крім сольових виступів співатиме також у дуєті з молодою талановитою співачкою з Ню Йорку Ларисою Магун-Гурин, при акомпаньяменті

(Закінчення на стор. 3)

В Америці

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ заявили, що президент Роналд Реґен вирішив переселити кубинських втікачів, психічно хворих, фізично пошкодованих, психічно збочених до іншої місцевості з Форт Чеффі, Арк., правдоподібно до бази у Ґвантанамо Бей на Кубі. Дейвид Ґерген, речник Білого Дому заявив, що ця справа ще остаточно не вирішена і Ґвантанамо є тільки однією з місцевостей, яка бралась під увагу для перевезення понад 1,000 кубинців, яких ніяк не можна увести в американське життя, бо вони потребують систематичної лікарської і матеріяльної опіки. Цих втікачів, а також кримінальників зумисно вислав до З'єднаних Стейтів кубинський диктатор Фідель Кастро на Флориду разом із 120,000 тисячами інших втікачів, які вже знайшли пристановище і працю в різних стейтах Америки. Крім згаданих втікачів, ще приблизно 1,700 знаходиться у в'язницях Атланти. Це ті, які мають кримінальні рекорди і були в'язнями на Кубі.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Джіммі Картер, який досі не займав становища до політики республіканців і не критикував політичних напрямних президента Роналда Реґена, вирішив, як це кажуть політичні спостерігачі, знову вийти на політичну арену, повівши сильну атаку на закордонну політику, економію та інші ділянки внутрішньоамериканського життя, що їх, на його думку занедбала теперішня Адміністрація. Свої критичні думки Картер висловив у трьохсторінковому листі до членів його кабінету, але ці думки демократичні лідери, мабуть за згодою Картера, широко використовують тепер і розсилають до преси, що вказує на поворот колишнього президента ЗСА до активної політики. Джоді Повелл, колишній пресовий секретар Білого Дому заявив, що в скорому часі буде видно чи Джіммі Картер цілковито повернувся до політики і стане політичним речником Демократичної партії, яка шукає виходу з положення і бажає зміцнити свій престиж.

НАСЕЛЕННЯ АТЛАНТИ, ДЖОРДЖІЯ, дещо успокоїлось і вже не алярмує поліцію кожного разу, як кудись якась дитина запізниться з поворотом до дому. Можливо тому, — кажуть поліційні речники, — що від довшого часу не траплялось вбивства юнаків в Атланті. Поліція покищо не знає чи це має якусь пов'язаність з ув'язненням Вейна Б. Вілліямса, якому прокуратура закидає бодай одне вбивство Натаніела Кейтера, тіло якого знайдено також у вже відомій ріці Чатагучі, де перед тим знайдено тіла інших наперед задушених, а потім вкинених в ріку жертв. Поки ще не розв'язалась справа вбивств батьки все ж таки стосують обережність супроти своїх дітей.

І в негоді байкар у пригоді

Заледве чи є на світі людина, якій прізвище і твори байкаря Ганса Кристіяна Андерсена були б невідомі. Мільйони дітей у цілому світі виросли і виростають на його чудових казках, десятки яких стали основою фільмів, п'єс для дітей тощо. А от в нюйоркському Центральному Парку навіть його статуя стала в пригоді якійсь підприємчивій матері, яка для прохододи маляти у час нестерпної спеки минулого тижня посадила дитину дослівно в книжку і подолок Андерсена. Не менш підприємчивий фотограф Билл Каннінгем увіковічнив цей момент для щоденника „Ню Йорк Таймс".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

НАТО і пацифізм в Західній Европі

На виднокрузі американської закордонної політики в Европі — нові комплікації у зв'язку з призначенням чотирьох комуністів до нового французького уряду президента Франсуа Міттерана. Президент Реґен, вважаючи цю проблему надзвичайно важливою, вислав віцепрезидента Джорджа Буша до Парижу, щоб там він з'ясував затурбовання Уряду ЗСА цим фактом, про що вже повідомлено президента Франції.

Та куди більш загрозливі турботи спричинюють деякі члени Атлантійського Союзу, цебто НАТО, своєю нехіттю до збільшення їхніх мілітарних бюджетів, та їхнім легковажним ставленням до американських зусиль впровадити нові чи змодернізовані атомові ракети для оборони Европи. У Вашінгтоні існує переконання, слушно чи ні, що в критичній хвилині Европа знову розраховуватиме на американську допомогу Америки, так як це було під час двох світових війн.

Крім того Америка занепокоєна постійним зростом пацифізму саме в тому часі, коли Москва в дальшому загрожує Польщі і коли Совєтський Союз має чисельну перевагу так в атомовій, як теж і в конвенційній зброї.

Існують можливості, що Голляндія може створити новий уряд, який, правдоподібно, заборонить впровадження американських ракет, не зважаючи на це, що Великобританія, Західня Німеччина і Італія уже погодилися прийняти ці змодернізовані ракети. Ці три держави — це покищо єдині члени НАТО, які на це погодилися. Данія і Норвегія в принципі згідні прийняти загальне рішення про оборону Західньої Европи, але мають певні застереження щодо атомової зброї. Бельгія вагається і американські спеціялісти переконані, що як Голляндія відкине атомові ракети, Бельгія зробить це саме.

Навіть в Англії і Західній Німеччині ця ситуація є не цілком ясна. Британська Партія Праці є рішучо проти впровадження американських ракет, і якщо ця партія виграє в наступних виборах, то більш як певно, що новий уряд піде слідами Голляндії.

Протиатомова кампанія є глибоко закорінена в Англії, Західній Німеччині, Скандинавії, Голляндії і Бельгії і тепер вона зростає в добрескоординований міжнародний рух, який на думку Річарда Аллена, дорадника президента Реґена в справі крайової безпеки, є поважною загрозою для оборонної спроможности Заходу.

Ця „пацифістична кампанія" — завелика, щоб її можна класти на карб дій Москви, хоча Совєтський Союз не тільки вітає таку коаліцію, але підтримує її своєю пропаґандою і погрозами. Так звана Світова Мирова Рада, яка відбула конґрес в Гавані на початку цього року, ухвалила „масову акцію солідарности" за „однобічне" атомове роззброєння в Европі. Ця рада старається знайти підтримку таких груп, які не є утотожнені з просовєтськими елементами і тим переконати світ, що їх акції є ніби незалежними від політики СССР.

Ціллю закордонної політики Совєтського Союзу в Европі є порізнити Америку з країнами НАТО, що є першою передумовою політичного опанування Европи, а що в опінії СССР можливе. Москва старатиметься підмінувати американський вплив між союзниками Америки, переконуючи їх, щоб вони прийняли інспіровані Совєтським Союзом реґіональні пакти про контролю атомових зброєнь.

Генерал Бернард В. Роджерс, головнокомандуючий збройних сил НАТО, недавно заявив:

„На мою думку, люди, які пропаґують реґіональні зони вільні від атомової зброї, безперечно прямують до невтралізму. Вони не всилі зрозуміти, що намагання СССР створити такі зони, має всеціло політичний і психологічний характер; це пусті рухи, які дають ілюзії безпеки без жадної субстанції. Ці антинуклеарні демонстрації дуже часто мають односторонній характер, який віддзеркалює фальшиву віру, що якщо ми (Захід) відкинемо атомову зброю, Совєтський Союз буде морально зобов'язаний зробити це саме. Такий підхід — просто наївний.. Якщо наша сторона не викаже потрібної резолютности в обороні свободи, наших вартостей і нашого способу життя, я побоююся, що СССР зможе осягнути свою мету — захопити Европу (Західню) без одного вистрілу..."

М. Платковський

СПІВЗАЛЕЖНІСТЬ СВІТОВИХ ПОДІЙ

Кожна подія, яка трапляється у тому чи іншому пункті земної кулі, викликає автоматичне питання: як вона відіб'ється на відносинах поміж Заходом і Сходом і чи не носить вона в собі небезпеки чи збільшення небезпеки третьої світової війни. Таких подій є багато, бо світова політика прийшла тепер у стан постійного руху. Спробуймо подати декілька з них.

Ситуація в Польщі

Ця ситуація, то відпружується, то знову набирає погрозливого характеру. Залежить вона в найбільшій мірі від кожночасових реакцій Кремля на внутрішні події у Польщі. Саме тепер погрози Москви збільшуються у зв'язку із наближенням реченця надзвичайного з'їзду польської комуністичної партії. Цей з'їзд має у собі це нове, що делеґатів на нього обирається таємним голосуванням і низи партії мають більший вплив, ніж дотепер, на склад цілого з'їзду. Результати перших виборів виявили, що делеґатами обираються ті особи, які признають необхідність т. зв. соціялістичної „основи" в Польщі. Це викликало занепокоєння Кремля, а за цим і інтервенції партійного польського проводу. І хоч на виразне бажання проводу партії вибрано декого з прихильників „твердого курсу", проте виглядає так, що більшість з'їзду буде складатися з прихильників реформ.

Що зробить Москва, якщо з'їзд польських комуністів піде фактично по шляху реформ і демократизації? Пишемо „фактично", бо ясна річ, що декляративно напевно будуть також ухвали в користь промосковської лінії, чого вимагає „обережність", до якої закликають сьогодні і представники польської Церкви, і представники робітничих спілок „Солідарносьць". Якщо Кремль у результатах з'їзду побачить небезпеку для дальшої приналежности Польщі до комуністичного бльоку — чи не рішиться тоді Москва на окупацію Польщі в тій чи іншій формі? І що зробить Захід, якщо це станеться? Чи відважиться на якісь більш рішучі кроки? В Західній Европі нічого подібного, очевидно, не станеться, хоч це таки безумовно спричиниться до охолодження відносин держав Західньої Европи в стосунку до СССР. Що зробить Америка? Дехто з речників американської політики заявляв, що у Вашінгтоні розважаються дуже поважні заходи на випадок московської інтервенції Совєтського Союзу в Польщі. Які будуть ці заходи, про це нічого тепер сказати не можна, але вони, певно, не означатимуть вибуху воєнних подій, на що Америка собі дозволити не зможе, особливо беручи до уваги поставу її европейських союзників.

Але одне на сьогодні ясне: польська справа ще далеко не скінчилася. На це вказує, між іншим, такий знаменний факт: саме в останньому часі дуже збільшилося число еміґрантів з Польщі. В Австрії їх нараховують тепер десять тисяч. Вони виїхали леґально, бо в обставинах певної лібералізації відносин польська влада видає без особливих труднощів виїздні візи. Але ці поляки не хотять повертатися назад до Польщі, немов би то використовуючи сучасну хвилю і розуміючи, що на випадок інтервенції СССР виїхати буде вже тяжко або й зовсім неможливо.

Американсько-китайське „зближення"

Заповіджена достава деяких родів зброї для червоного Китаю під час недавньої візити державного секретаря Гейґа, викликала лють Москви. Але звичайно трудно припускати, щоб Москва зважилася на превенційну війну проти Китаю, щоб запобігти можливим діям Китаю проти В'єтнаму чи щось подібного, коли він уже стане мілітарно на ноги при допомозі американської зброї. Проте, цей крок Америки безумовно спричиниться до ще більшої завзятости Москви. Він не потягне за собою, наприклад, виводу совєтських військ з Афганістану, де Москва може почувати себе загроженою можливими постачаннями зброї для афганських повстанців з Китаю. Америка шукає для себе можливих майбутніх союзників. СССР „огризається" на все те, що не так загрожує його безпеці, як зменшує його шанси для дальшої агресії.

Комуністи у французькому уряді

Після величезної перемоги нового французького президента Міттерана у парляментарних виборах, дехто вважає незрозумілим, навіщо він увів чотирьох комуністів до свого уряду, маючи і без них абсолютну більшість у парляменті. Комуністи втратили майже половину своїх депутатів, що було великою поразкою. Впровадження комуністів до уряду пояснюють французькі соціялісти тим, що їм потрібні комуністичні голоси для деяких внутрішніх реформ і для віддячення комуністам за те, що вони таки в деяких випадках підтримували соціялістичних кандидатів. Та чи це не завелике ризико? Бо хоч комуністи мусіли піти на деякі навіть принижуючі для них поступки, проте вони сидять в уряді і мають на нього такий чи інший вплив. Правда, соціялісти заявляють, що комуністи отримали такі ресорти, що їм унеможливлено дізнаватися про політичні чи мілітарні таємниці НАТО. Але деяка, насамперед американська опінія, збиває ці арґументи.

(Продовження на ст. 3)

Ярослав Татомир

ПРАЦЯ ВЕЛИКОЇ ВАГИ

Дирекція Українського Наукового Інституту Гарвардського університету та Екзекутива ФКУ повідомили окремим комунікатом з 15-го травня ц.р., про те, що визначний британський історик і широковідомий на Заході автор Роберт Конквест погодився написати велику історичну працю про голод в Україні у 1933 році, створений Москвою. Ця праця повинна б закінчитися у 1983 році, у 50-ліття голоду. Дирекція УНІ ГУ заанґажувала теж д-ра Джеймса Мейса, який буде науковим асистентом Р. Конквеста для цього видання. Д-р Мейс, колишній найкращий студент проф. Романа Шпорлюка у Мічіґенському університеті, блискуче захистив перед кількома місяцями свою дисертацію про 30-ті роки в Україні.

Повідомлення українського Гарварду — це без сумніву найкраща, найбільш надійна вістка, яку українська громада одержала на протязі багатьох років.

Хто є Роберт Конквест?

Щоб вповні оцінити незвичайну вагу і значіння згаданого вище повідомлення Українського Гарварду, треба усвідомити собі, хто є цей майбутній автор твору про голод в Україні?

Роберт Конквест, колишній дипломат, військовик, відзначений Медалею Британської Імперії, історик, професор високих шкіл і дуже талановитий письменник є сьогодні одним із найбільш відомих у світі дослідників і знатоків Совєтського Союзу і міжнародно відомим автором. Від 1958 року по сьогодні Конквест написав двадцять чотири історичні праці про Совєтський Союз і про комунізм. Сьогодні він є науковим керманичем Інституту ім. Гувера для дослідів війни, революції і миру Стемфордського університету, дуже авторитетної американської інституції.

Довголітні солідні студії Совєтського Союзу дали Конквестові змогу пізнати злочини червоної Москви супроти українського народу. Це зокрема бачимо у його великому, монументальному творі „Великий терор", який появився у 1968 році. Про цей твір писав критик великого англійського часопису „Дейлі Мейл" Б. Левин так: „Я не знаю ніякої праці з ділянки модерної історії, з якою можна б порівняти цей твір. Робертові Конквестові належиться вдячність людства. „Великий терор" є велетенським вкладом у цивілізацію. Я закликаю кожного, хто уважає себе цивілізованою людиною, прочитавши цю книгу — потужну і жахливу, гарячу і опановану, справедливу і безпощадну, широку і повну деталів, актуальну і пророчу та перш за все — найконечнішу книгу"...

Великий терор

Хвилину зупинимось над „Великим терором", бо твір Роберта Конквеста кидає багато світла на його незвичайне знання Совєтського Союзу і поневолення України Москвою.

Крім частих згадок про Україну, розсіяних по всій книзі, є в ній окремий розділ „Україна — зруйнована країна" із підзаголовком із „Слова о Полку Ігоревім": ...„І застогнав Київ у розпачі"...

У цьому розділі, автор між іншим говорить про те, що Ленін недоцінив національних почувань українського народу. Від 1917-1920 року існували в Україні кілька українських національних урядів, а комуністична влада була знову і знову накидувана ззовні. Та навіть Українська Комуністична партія мала у деякій мірі націоналістичний характер, — каже автор, — бо велику її частину становили колишні „боротьбісти" — ліві соціял-революціонери, які в Україні мали виразно українське національне забарвлення. Свій вплив на Україну Москва втримувала і розбудовувала з допомогою неукраїнських вислаників, — каже Конквест — таких, як: П'ятаков, Каганович, Косьор, Постишев, Хрущов й інші.

Автор згадує про суд над 45-ма українськими провідними інтелектуалами, членами Союзу Визволення України у 1930 році та численні процеси проти українських патріотів, які прийшли після цього. Він згадує про М. Скрипника, М. Хвильового і А. Любченка та про їх самогубства, говорить, що однодумці Скрипника були ліквідовані під закидом приналежности до Української Військової Організації. Ця Військова Організація складалася, начебто з провідних науковців Мовознавчого інституту державного видавництва України, школи марксистської філософії (!), і Наукового Т-ва ім. Шевченка.

Роберт Конквест довше затримується над тотальним наступом Москви на українство у 1937-1938 роках, коли це усі українські інституції були під скаженими атаками НКВД. Шкільництво України було, начебто насичене націоналістами, музеї були повні шпигунів, які дбали тільки про те, щоб наголошувати протиросійське українство. От, наприклад, Українська ССР навіть не постаралася

(Закінчення на стор. 3)

З НАШИХ БУДНІВ

САЛЮТ ПАНУ ДОКТОРОВІ!

Ба! — не тільки салют, та й ще поклін і велика подяка достойному патріярхові екзильних літературознавців, д-рові Луці Луцеву, за те, що в потужній, виданій УНСоюзом, своїй книзі „Література і Життя", знайшов місце й нагоду спом'янути теплим словом першу книжчину внизу підписаного раба Божого, Івана „Святоіванські Вогні", що вийшла друком ще у Львові, безмала півсторіччя тому, бо в 1934 році!

Як нині пригадую батьківську рецензію Пана Доктора на той мій первотвір, надруковану в львівському „Віснику" д-ра Дмитра Донцова та й підписану псевдом „Л. Граничка", в котрій шановний автор остерігав заледве 20-літнього тоді початківця, щоб йому, мовляв, не закрутилась голова від комплїментів деяких вихвалювачів, що прирівнювали його трохи не до самого Василя Стефаника.

Та й ще пригадую, що в тому часі мені таки справді деколи крутилось у голові, не так від похвал рецензентів, як радше від хронічного недоїдання, щоб не сказати голодування, що в нашому фаху завжди належало до своєрідного фасону, чи то пак „доброго тону"...

Хоч книга „Література і Життя", така нівроку об'ємиста, (480 сторінок друку!), що є що в руку взяти, проте шановному авторові не пощастило втиснути до неї всіх своїх рецензій і літературних оглядів чим він виразно турбується в поміщеній в „Свободі" за 25-те червня статті п.з. „Чи це моя остання книжка?"

У рядках і поміж рядками в цій статті відчувається авторове затривоження чи знайдеться видавець для наступної, справді вже останньої книги його життя, що лежить у нього на руках, готова до друку?.. Це правда, що у Видавництві Українського Народного Союзу вийшло досі сім книжок д-ра Луки Луцева, що є свого роду рекордом для цього видавництва, проте мається враження, що Пан Доктор не сміє накидатись Батькові—Союзові ще й з восьмою своєю книжкою...

У цьому місці бажаю потішити свого, хіба найстаршого віком і стажем редакційного колеґу, що знайшовся щасливий вихід з цього клопітливого положення!

Отож, під час ювілею пана редактора Івана Кедрина в Ню Йорку, присів коло мене мій колишній шеф-редактор пан А. Дриган, поплескав мене дружньо по-плечу, і промовив такими словами:

— Колего Ікере, голова догори, маємо для вас хорошу новину! Оце ж ми тількищо випустили з-під друкарської праси монументальну книгу доктора Луцева, за пару днів вийде історичний твір професора Бараґури „Книга і Меч", потім пустимо під прасу Любцю Коленську, а далі — черга за вами і за вашими Татухами! Народ вже давно прагне мати їх діялоги зібрані вкупці, в одній книжці. Зараз же накрутіть телефона до пана-маестра Богдана Тітли, щоб намалював файну обкладинку для ваших земляків з Бібрецького повіту!

Дорогий Пане Докторе! У цьому місці публічно й привселюдно заявляю, що я резиґную із своєї черги під Народною Будівлею, відступаючи її Вам і Вашій наступній книзі, а знаючи Ваш твердий і послідовний характер, маю всі дані надіятись і сподіватись, що й ця, восьма, напевно не буде останньою книгою Вашого життя, — чого Вам від щирого серця зичу!

Ікер

Леся Лисак-Тивонюк

Липи і лілеї

Кожного року, коли приходить липень, точніше — його перший тиждень-вчуваються мені пахощі величавих, старезних лип і білих лілей біля манастиря у Краснопущі. На хвилях цих ароматів, пливе радісна пісня — пісня, що її співали тільки раз у рік — на празник св. Йоана Христителя. Пахощі й пісня пливуть з далекої давнини, з неповторних часів, що звалися дитинство й молодість. Спливають на втомлене й сумне серце, як згадка про неповторну красу й неповторний настрій, що окрилювали це свято. Дарма, що з усього, що записала юна пам'ять, уже нічого не залишилося...

Нема вже в маленькому, але відомому сотням тисячам прочан білого манастиря оо. Василіян. Чудову церкву із мистецько різьбленим іконостасом, з унікальними малюнками на стінах, які зображували створення світу, разом з обителею монахів, перемінено на захист для інвалідів-старців. Не стало, бач, у Совєтському Союзі фондів на збудування такого дому — треба було навмисне знищити пам'ятки церковного мистецтва... Нема кому плекати білих лілей, що пишалися і пахли в манастирському саду, а тристарічні дерева впали жертвою совєтської сокири... Вже понад сорок років пливуть з усіх-усюдів громади набожних прочан, щоб помолитися до Христового Предтечі у Його свято, а я все ще їх бачу...

Бачу золотисте сонце — воно ніколи не світило так ніжно й ласкаво, як на св. Йоана — як воно позолочує доспіваючі пшениці, підкре-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Бараґура

ЛЬВІВСЬКИЙ СОБОР 1946 —НЕВДАЛИЙ АКТ ЛІКВІДАЦІЇ УКЦ

IV

Патріярх Йосиф І заявив: „Я поставив на Другому Ватиканському Соборі вимогу, щоб признати патріярхат переслідуваній Українській Церкві. В Папі Іванові Павлові II ми знайшли правдиве зрозуміння і ступневе здійснювання наших „аспірацій". Наче відгомоном цих слів Патріярха є заява Митрополита Архиєпископа Степана Сулика:

„Я приєднуюся до цих наших єпископів, які при різних нагодах висловили гаряче сподівання, що Папський Престіл незабаром зможе визнати Український Католицький Патріярхат".

Підсумовуючи сказане, приходимо до висновку, що львівський „собор" для окупанта був здійсненням давньої імперіялістичної мрії і давно затіяного та до найменших подробиць опрацьованого конкретного пляну одночасно з політичною окупацією західньо-українських земель поєднати й релігійно-церковну окупацію душі, духовости й совісти цієї вітки українського народу, щоб підрізати в корені первні національної самобутности, що в особовості українця невід'ємно й нерозлучно поєднані з релігійними первнями. Фраза — „за політичним возз'єднанням мусить прийти релігійне возз'єднання", це панівний мотив, що проходив увесь час перед, під час і після львівського „собору" і від століть був маяком московської політики.

Вона вбачала в західньо-українських землях бастіон національної свідомости й політичної незалежницької думки, а в релігійному аспекті через приналежність до Риму тяготіння до західніх течій, культури, світогляду. Рим є мостом, який єднає нашу Церкву з Вселенською при одночасному збереженні нашого обряду, звичаїв, релігійних притаманностей, помісности і, треба сподіватися, самоуправи під проводом Патріярха.

У наших очах і в очах світу цей „собор" є нелеґальним актом насилля й його не можна вважати дійсним, хоч він фактично відбувся і задокументований в книзі „Діяній львівського собору". Для нас цей „собор" є новою сторінкою національної і релігійної мартирології, але одночасно і пробним каменем нашої стійкости й непохитности, бо хоч за большевицькими законами формально і фізично наша Церква в Україні зліквідована, то вона живе в наших серцях і діє засекречено. Тут на поселеннях маємо цупко триматися нашої Церкви, щоб зберегти те, що в рідному краю заборонене. Очі наших братів звернені на нас, як пише о. Романюк: „Коли проголошено Український Католицький Патріярхат з Блаженнішим Йосифом на чолі, то навіть формально невіруючі люди сприймали це, як велику історичну подію в житті УКЦ. Не буду вже казати про радість католиків України, які чекають на узаконення своєї Церкви".

Наочний свідок, який перебував із сьогоднішнім Патріярхатом на засланні, цитує такі слова: „Католицька Церква за час свого тисячолітнього існування переходила різні періоди розвитку і росту та хвилини кошмарних гонень. Але все виходила з них переможно. Ми горді і в покорі згадуємо слова Христа: „і врата адові не одоліють її". Наша Церква вічна. Має Західня Церква свою мартирологію, має її й наша Церква. Невеличка вона в порівнянні з Західньою, але вона є! Більшість нашого народу визнає православ'я, тільки мала частина осталася вірна вірі прадідів і Католицькій Церкві. Колись вона була більша і числом вірних і простором, але її брутально знищили росіяни. Тепер немає Католицької Церкви в Західній Україні, але є там католицький народ. Він є теж українським народом, бо він інакшим бути не може".

У своєму посланні з нагоди введення на владичі престоли Архиєпископа Митрополита Степана і чікаґського єпископа Іннокентія Патріярх пише: „УКЦ — ця предківська Церква Київсько-галицької Митрополії і всієї Руси, якої ми є діти, навіть тоді, коли живемо поза Україною, є для нас духовною батьківщиною. Ця духовна і свята для нас Церква є водночас нашим духовним скарбом, який маємо всі берегти. Без уваги на те, що її зліквідувала в Україні атеїстична влада на спілку з московською патріярхією, ця наша Церква існує, виявляє свою незламну життєздатність, страждає, ісповідує і родить нових мучеників за Христа і Його святий заповіт, „щоб усі були одно". По виході на волю нашою найбільшою журбою і працею було не допустити до того, щоб цю Церкву стерти з лиця землі, але дати їй морально-духовну силу та матеріяльну поміч, щоб вона могла проіснувати..."

Нав'язуючи до слів Патріярха, що УКЦ невеличка, але вічна, можна сказати, за словами поета Павла Грабовського:

Мало нас, та це дарма,
Більше буде переґодом:
Не до віку висне тьма,
Над замученим народом!

Кінець

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН дораджує консервативним республіканцям, щоб вони не стосували жадної пресії на сенаторів у зв'язку з номінацією судді Сандри Дей О'Коннор на члена Найвищого Суду ЗСА. Деякі республіканці-консерватисти кажуть, що Реґена вманеврували у цю справу номінації його ліберальні співпрацівники, бож, мовляв, Президент є так перетяжений, що він не може слідкувати за кожним номінатом чи перевіряти його рекорди. Він має довір'я до своїх співробітників, які однак, на думку консерватистів, показались у цьому випадку не совісними. Також деякі громадські організації, які виступають гостро проти абортів, плянують стратегію для заблокування затвердження Сенатом судді. О'Коннор. Речники Білого Дому заявляють, що президент Реґен намагається відпружити ситуацію і унешкідливити дуже часто безпідставні закиди.

КАТОЛИЦЬКИЙ МУРИНСЬКИЙ священик з Чікаґо Джордж Клементс встановив досі нечуваний у священичих кругах прецедент, прийнявши на виховання через адоптацію малолітнього хлопчика. Занепокоєний долею негритянських сиріт, о. Дж. Клементс хоче дати приклад для інших священиків і приватних осіб, що доля сиріт не повинна бути байдужою зокрема для католиків. Якщо б кожна парохія зайнялася опікою бодай одним сиротою, — сказав о. Дж. Клементс кореспондентам, — то всі сироти знайшли б в скорому часі пристановище і опіку.

В ТЮРМІ В БЕЛФАСТІ, столиці Олстеру (Північна Ірляндія) помер уже п'ятий член Ірляндської Республіканської Армії (ІРА), —Джозеф МекДоннел,який,як і його попередники, зобов'язався голодувати до смерти, якщо британський уряд не дасть членам ІРА прав політичних в'язнів без огляду на злочини,за які вони отримали присуд. Після того як вістка про смерть МекДоннела розійшлася по місті,почалися спорадичні терористичні акти. В одному такому випадку британський вояк застрілив замаскованого 16-тирічного хлопця, який заатакував бомбами військову групу. Перед смертю МекДоннела були надії, що незабаром буде осягнено компроміс і члени ІРА перестануть голодувати. Переговори у тій справі вела з англійським урядом Ірляндська комісія справедливости і миру.

Після смерти МекДоннела речник тієї Комісії обвинуватив англійський уряд в тому, що він пиняво веде цю справу, через що вигляди на компроміс змаліли, а після смерти п'ятого члена ІРА в часі голодівки можливо взагалі не існують.

ПЕРШИЙ РАЗ від 1978 року в'єтнамський уряд передав — американському тлінні останки трьох американських вояків, тіла яких віднайдено на полях боїв. Більше,як 2,500 американських вояків у В'єтнамі пропали без вісті і їх тіла ще не віднайдено.

У ВАШІНГТОНІ вже почала розгортатися нова стратегія Адміністрації президента Роналда Регена на відтинку гуманітарних справ, зокрема оборони прав людини у латиноамериканських країнах, які такі права порушують. Правдоподібно Уряд стосуватиме пропоновану раніше Регеном, а пізніше номінатом на становище заступника державного секретаря для справ оборони прав людини Ернестом Лефівером тактику. Лефівер, як відомо остаточно зрезигнував з номінації, коли сенатська комісія для закордонних зв'язків виявила тенденцію бльокувати його кандидатуру. Нова політика проявилася у зарядженні Уряду, щоб делегати ЗСА на міжнародній конференції банків голосували за уділення позичок для Аргентини, Чіле, Парагваю і Уругваю. Рішення це перекреслює прийняту ще адміністрацією президента Джіммі Картера постанову про відмову підтримки згаданим країнам з причини порушення прав людини.

Філядельфія приготовляється...

(Продовження зі стор. 1)

концертового пяніста Томи Гриньков

Перший раз у Філядельфії виступатиме відома українська пяністка д-р Юліяна Осінчук. Тут теж вперше виступить загальновідомий український танцювальний ансамбль „Волошки" під хореографічним керівництвом Зої Граур-Корсунь.

Дуже важко було б уявити собі Український Фестиваль у Рабин Гуд Делл без виступів Українського чоловічого хору „Прометей" під диригентурою маестра Михайла Длябоги, при фортепіяні — мгр Ірина Пелех. На домагання глядачів цього року запрошуємо до участи також Українську Струнну оркестру, яка, як відомо, бере регулярно участь у всіх загальноміських парадах, а зокрема в новорічній параді від двох десятків років.

Квитки вступу на Український Фестиваль, який відбудеться у п'ятницю, 21-го серпня, о годині 8-ій увечорі (якщо буде дощ у п'ятницю, тоді концерт відбудеться в суботу, 21-го серпня), вже можна набувати в канцелярії Відділу УККА у Філядельфії, при 5004 Олд Йорк Ровд, або в членів Українського фестивалевого комітету — заступників голови інж. Михайла Нича, Віри Кліщ, Ілярія Мазепи, скарбника Петра Тарнавського, секретарів Марії Касіян і Аскольда Рудакевича, та в членів: Дмита Ткачука, Миколи Бойчука, Сидора Новаківського й інших. Квитки будуть продаватися також в українських крамницях тут і то вже незабаром.

Пленарне засідання органів Відділу УККА присвятило багато уваги існуючій в українській громаді деконсолідації і прийшло до висновку, що хоч повна консолідація всіх українських самостійницьких і соборницьких сил у рамках всіх об'єднуючого УККА дуже побажана,все таки саму консолідацію не слід підносити до рівня самоцілі, тому загал українського громадянства не може погодитися на те, щоб у громаді домінувала якаребудь одна група. Займаючи становище до ситуації в самій Філядельфії, керівні органи Відділу УККА стали на становищі, що законно відбуті Загальні збори Відділу УККА тут вибрали керівні органи, які охопили найширші кола багатогранного українського суспільно-громадського життя міста. Учасники наради висловили переконання, що, як лише дійде до полагодження розходжень у Централі УККА, то не буде ніяких труднощів увійти в контакт із тим одним середовищем, яке стоїть тепер поза керівними органами місцевого Відділу УККА.

Ще раз пригадуємо календар уже запляснованих загальногромадських імпрез: а) Український Фестиваль у Рабин Гуд Делл — у п'ятницю, 21-го серпня; б) Листопадове свято — неділя, 1-го листопада; в) Свято Самостійности й Соборности України — 22—24 січня 1982 року, при чому академія відбудеться в неділю, 24-го січня; та г) Свята Шевченка, в неділю, 14-го березня 1982 року. Управа Відділу просить не влаштовувати ніяких імпрез, що входили б у конфлікт із цим загальногромадськими святкуваннями.

Праця великої...

(Продовження зі стор. 2)

відсвяткувати перемоги Петра Великого під Полтавою і тим подібне.

Коли сталінські чистки йшли у Московщині під закидами троцькізму, „зінов'євізму" і тим подібне, то в Україні ці чистки йшли, каже Конквест, під закидами приналежности до „націоналістичної фашистської організації", провідниками якої мовляв,були: Любченко, Гришко, Балицький, Затонський, Якір, директор Української Державної Опери в Києві Яновський і т.д.

В іншому місці автор говорить про 9,000 українських жертв, відкопаних під час німецької окупації недалеко міста Вінниці.

Роберт Конквест не проливає сліз за провідними комуністами, зліквідованими під час великого сталінського терору, але він із співчуттям говорить про невимовну трагедію українського селянства, про жах штучного голоду в Україні, масові вивози у Сибір і т. п. Він говорить, що у 1932-1933 роках, мільйони українських селян вмирали від голоду, спричиненого Москвою, саме тоді, коли Москва експортувала один і три четверті мільйона тонн пшениці з України. У 1929 році, коли ще в Україні голоду не було, Москва експортувала з України... тільки двісті тисяч тонн пшениці.

Що західній світ знає про нас?

Щоби вповні оцінити, яке значення має для нас згода Р. Конквеста написати згаданий твір, подумаймо про те, як мало західній світ знає про нас, про великий 50-мільйоновий европейський нарід, про наші змагання до волі і самостійности у 1917-1920 роках, про злочини Москви супроти нашого народу, про злочини нацистів в Україні, про геройчну боротьбу УПА проти нацистів і проти московських наїздників... І усвідомім собі ще раз головну причину цього незнання Заходу, те, як західня преса і телебачення ігнорують не тільки змагання нашого народу до волі і злочини, поповнені проти українського народу але, часто, навіть сам факт існування нашого народу... Пригадаймо собі теж московську протиукраїнську пропаганду, яку західня преса і телебачення так охоче повторяє, що ми — нацисти, фашисти, погромщики і т.п.

Твір Роберта Конквеста без сумніву причиниться до більшого зацікавлення Україною істориків західнього світу, письменників і вкінці політиків. Перед нами велика нагода, можливість проламання стіни мовчанки, якою була закрита правда про український нарід, надія великого виломy із зачарованого кола. Водночас твір Роберта Конквеста про голод в Україні буде найбільш тривалим, вічним пам'ятником мільйонам наших братів і сестер, яких знищила Москва.

Допоможім проломити стіну мовчанки

Праця над вартісним історичним твором про голод в Україні та гарне, репрезентативне видання такої праці вимагає, очевидно, великих коштів. Справді вартісні речі — не дешеві. Українська громада досі виявила подивугідну жертвенність на потреби українського Гарварду, в тому теж на видання праці про голод в Україні. Але потрібно більше. Якщо нам тяжко відмовити собі чогонебудь і здобутися на поважнішу пожертву, подумаймо як багато пожертвували: Руденко, Лук'яненко, Юрко Шухевич, Чорновіл, Караванський, Плющ, Мороз, Сверстюк, Світличний, Калинці, Бердник, Тереля та сотні інших українських політв'язнів, які свідомо і добровільно взяли на свої плечі важкі хрести і пішли терновим шляхом в'язниць, карних таборів і психушок.

Співзалежність...

(Продовження зі стор. 2)

бо, мовляв, комуністичний міністер таки матиме доступ до мілітарних таємниць НАТО. Відповідаючи на американську критику свого потягнення, Міттеран заявив, що критика може бути з американського боку, але рішення в цій справі належить не до Америки, а до нього. На це американці можуть легко відповісти: що сказали б французи, якби в двох війнах цього століття Франція проти Німеччини Америка замість того, щоб приступити до війни і двічі врятувати Францію, вважала б французько-німецьку війну за виключно французьку справу.

Звичайно, присутність французьких комуністів в уряді, ще не означає безпосереднього ризика війни. Але це негативно відбивається на американсько-французьких відносинах. Це те саме, що пустити вовка до отари овець. На дальшу мету з цього може скористати Москва, розбиваючи єдність держав, приналежних до НАТО, що є ціллю Кремля.

„Пацифістичні" настрої в Західній Німеччині

Про це вже багато говорять і пишуть у державах Заходу, навіть у самій Німеччині. Це якась „модна" тенденція, яка захоплює все більші кола Західньої Німеччини, особливо всередині правлячої німецької соціялістичної партії. Ось останній прояв цих настроїв: на недавньому з'їзді Організації Соціялістичної Молоді (ця організація ніби підлягає німецькій соціялістичній партії і чимало її членів входить до німецького парляменту, як члени соціялістичної фракції) винесено постанову, в якій закликається німецький нарід змінити рішення уряду про допущення на територію Німеччини — і то лише під певними умовами — американських ракет середнього засягу. Це справить чимало клопотів для соціялістичного голови уряду Шмідта, який вже і так недавно грозив відходом від політики. Але серед німецьких соціялістів є багато протекторів „молодих соціялістів", а серед них є і голова партії Брандт, який оце тепер вибирається у „приватну" подорож до Москви, що викликає великі застереження у німецькій опозиції. Але Брандт таки, певно, поїде, не чекаючи на результати обіцянки Вашінгтону розпочати з Москвою переговори (які й раніше безрезультатно провадилися) про розззброєння на терені Европи.

Чи поведінка німецьких „пацифістів" є безпосередньою загрозою війни? Ні, але вона створює догідну атмосферу для дальших починань політики Совєтського Союзу.

Ситуація в Ірані

В Ірані усунено президента цієї країни Бані Садра і видано наказ про його арешт. Прихильників Бані Садра мордують. А ці відповіли атентатом, у якому згинуло 60 видатних прихильників Хомейні. Міг би хтось сказати: Ну, хай собі іранці взаємно мордуються. Так, але це витворює ще більший хаос у країні, на що чигає Москва, щоб прийти якійсь стороні з „допомогою". Небезпека світової війни?

Таких прикладів, як вгорі перераховано, можна навести більше.

Радіопередачі при Вайднер університеті у Честері

Вдумливий читач наших газет, який слідкує за подіями в українських громадах в цій країні нашого поселення, не може заперечити факту, що наша честерська громада не „пасе задніх" і часто про її діяльність появляються навіть довші згадки в наших щоденниках.

Сьогодні я хочу звернути увагу читачів на два факти, які своїм змістом та формою мають велике значення для доброго імени українського народу, і про які ще не було жадної згадки в українській пресі.

Найперше зупинюсь над новою радіопрограмою, що її веде з рамени місцевого університету Вайднер Орест Грабовий, студент третього року Темпл університету у Філядельфії.

Програму цю започатковано в жовтні минулого року, вона має характер неприбутковий, тобто університет відступає її безкоштовно, призначуючи на українську програму одногодинний час від 5-ої до 6-ої години після полудня кожної неділі.

Згадана вище програма— це неоціненна перлина, яка несе щонеділі до українських хат чар нашої рідної музики, різні коментарі та біжучі повідомлення з різних ділянок нашого життя.

Належить коротко згадати про керівника цієї програми. Орест Грабовий—це син місцевих українських громадських діячів в Франка і Лідії Грабових. Його мати –директор місцевого Відділу УМІ та місцевого 13-го Відділу СУА, а в місцевому Відділі УККА вона займає відповідальний пост імпрезового референта.

Як вищезгадано, на зміст цих програм складаються, головним чином, українські пісні, награні на магнітофонну стрічку, тому програму цю можна сміло назвати „музичною програмою". Не бракує рівнож доповідань керівника програми до кожної пісні в обох мовах.

За час існування цієї програми, тобто за останні х вісім місяців, слухачі мали нагоду почути різні концерти на пошану Т. Шевченка, Євгена Коновальця, Тараса Чупринки, Симона Петлюри, Листопадових святкувань, святкувань Актів 22-го Січня 1918/19 років; окремі релігійні програми в часі Різдва та Великодня, а останньої неділі, тобто сьомого червня цього року, ціла одногодинна програма була присвячена роковинам великого Каменяра Івана Франка.

Слухачі, які пильно слідкували за всією програмою, мали враження, що вони знаходяться десь у просторій театральній залі, де відбувається програма цього небуденного святкування.

Було передано доповідь про Івана Франка, в якій доповідач детально змальовав тяжкий життєвий шлях цього великого українського поета та борця за кращу долю свого народу під займанщиною Австро-угорської імперії.

Після доповіді слідували деклямації та різні вокальні точки у виконанні найкращих співочих сил.

Глибоке враження зробила на слухачів деклямація прологу до поеми „Мойсей" І.Франка, а також початку поеми. Дикламатор виявив великий талант та вміння володіти українським поетичним словом.

Друга подія, на яку хочеться звернути увагу,—це признання та виплачення шкільних стипендій для української студіюючої молоді місцевим Відділом УККА.

Як вже була згадка в нашій щоденній пресі, в 1979 році при Відділі УККА Делаверської округи з осідком в Честері, Па., була утворена окрема стипендійна комісія, яка мала зайнятись призбиранням фондів на шкільні стипендії для української студіюючої молоді.

Відділ УККА влаштував два дуже вдалі фестивалі і одну весняну забаву, а весь чистий прибуток призначено на Стипендійний Фонд. З цього Фонду ще в 1979 році виплачено п'ять стипендій.

2-го травня цього року, в часі окремого бенкету, влаштованого Відділом УККА, призначено і виплачено другу серію стипендій для потребуючої української студіюючої молоді, при чому кожний стипендист одержав рівнож по-мистецькому опрацьовану грамоту. Цим разом всіх стипендистів було вісім.

Згадані стипендії одержали такі особи: Мирон Ціхановський, Вест Честер коледж; Христина А.Качмар, Сейнт Джозеф коледж; Віра Малецька, Пенн Стейт університет; Христина Т.Назаревич, Пенн Стейт університет Осип Т.Шупа, Академія св. Василія Великого у Стемфорді, Конн.; Алексіс Весиловська, Джорджтавн університет, Вашінгтон, Д.С.

Крім цього, призначено також дві стипендії для студентів теології у Православній Семінарії св. Софії у Бавнд Бруку, Н.Дж.

Сама церемонія признавання стипендійних грамот мала дуже святковий настрій і напевно залишиться милим споминoм у серцях усіх стипендистів.

Стипендійна комісія працює і далі, щоб збирати відповідні фонди на майбутнє.

Мгр Володимир Сич

Д-ра М. О. Головатого...

(Продовження зі стор. 1)

торат з хемії та хемічної інженерії. Його прізвище значиться на 27 патентах-винаходах у Америці і він вже в попередніх роках здобув п'ять інших крайових інженерських відзначень-нагород, включно з AIME престижевою нагородою Д. Е.Джансона в 1956 році.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Довголітньої Приятельки

бл. п. ДАРІЇ КОМАРИНСЬКОЇ

зложили пожертву 25.00 долярів на ІКОНОСТАС ЦЕРКВИ СВ. ЮРА в Ню Йорку

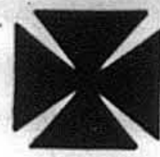
Наталія, Іван БАЗАРКИ

Замість квітів на могилу Матері наших Приятелів ВІРИ І ЯРОСЛАВА КРИШТАЛЬСЬКИХ

бл. п. ДАРІЇ КОМАРИНСЬКОЇ

довголітньої голови Марійської Дружини при церкві св. Юра в Ню Йорку, людини глибоко релігійної і шляхетного серця, складаємо на руки парафії св. Юра в Ню Йорку, жертву на ціль ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ:

О. І З. Бабюки	$25.00	М. І С. Скрибайли	25.00
А. І Б. Бойчуки	20.00	І. Стецура	25.00
А. І П. Добрянські	20.00	Р. Стецура	25.00
І. І А. Дзеровичі	25.00	М. І Б. Цимбалісті	20.00
Х. І Ю. Кушнірі	20.00	Р. І І. Чолгани	25.00
О. І В. Роговські	10.00		
А. І В. Петришини	20.00	Разом	$285.00

В глибокому смутку повідомляємо всю Родину і Знайомих, що в суботу, 4-го липня 1981 року в Амстердамі, Н. Й. упокоївся в Бозі, на 83-му році життя,

наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК І ВУЙКО

сл. п.

ДМИТРО ОЛІЙНИК

народжений в Україні, кол. старшина УГА, пізніше активний суспільно-громадський діяч Станиславівщини; на еміграції продовжував громадську працю у місцевих Відділах — УККА, ОбВУА, ООЧСУ, Церковному Комітеті, активний член УНС, Українсько-Американського Горожанського Клюбу та багатьох українських товариств в Америці.

ПАРАСТАС — відправлено в неділю, 5-го липня 1981 р., о год. 8-ій веч., у похоронному заведенні Раймонт Помикай в Амстердамі, Н. Й.

ПОХОРОН — відбувся в понеділок, 6-го липня 1981 р., з похоронного заведення до церкви св. о. Николая, а після Заупокійних Відправ, Тіло похоронено на місцевому українському цвинтарі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА ОЛІЙНИК

братаники:

ОМЕЛЯН ОЛІЙНИК з родиною в Америці

ЯРОСЛАВ ОЛІЙНИК з родиною в Україні

братаниця —"АННА з ОЛІЙНИКІВ МИЦИК з родиною в Україні

сестрінки:

ВАСИЛЬ БИБИК з родиною в Канаді

ВОЛОДИМИР, ЯРОСЛАВ І ТАРАС БИБИКИ в Україні

Сповіщаємо Союзову Родину в ЗСА і Канаді та Українську Спільноту взагалі, що в п'ятницю, 3-го липня 1981 року, після довгої і важкої недуги, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність у Детройті, Міш.

св. п.

ВОЛОДИМИР ДІДИК

народжений 28-го вересня 1903 року в Угрині біля Чорткова.

Довголітній Головний Радний, а тепер Почесний Член Головного Уряду Українського Народного Союзу. Провідний суспільно-громадський діяч, Почесний Голова Окружного Комітету Відділів УНС в Детройті.

ПАНАХИДИ — в суботу, 4-го і неділю, 5-го липня 1981 р., о год. 7:00 веч., в похоронному заведенні А. Традовських при 4141 Clippert Street, Detroit, Mich. 48210.

ПОХОРОН — в понеділок, 6-го липня ц. р., о год. 9:15 рано до церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтар св. Ядвиги в Детройті.

Горем опечаленій дружині Анастазії та всій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ДЕТРОЙТІ

У безмежному смутку повідомляємо всіх Приятелів і Знайомих, що в четвер, 9-го липня 1981 року, після короткої недуги, з волі Всевишнього, відійшов у Вічність

наш Найдорожчий

бл. п.

РОМАН Я. МАНДРУСЯК

уроджений 2-го травня 1923 р. в Камінках Великих на Покутті.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 10-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному домі Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 11-го липня 1981 р., о год. 8;30 ранку з похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя, 719 Сенфорд Авеню, Нюарк, Н. Дж., а опісля на цвинтар Села Глен Спей, Н. Й.

Горем прибиті:

НАДЯ — дружина

МАРІЯ — дочка з мужем ЮРІЄМ ВЕЛИЧКОВСЬКИМ

АЛЕКСАНДЕР — внук

ЗЕНОН — брат з родиною

ЛЮБА ГОРОДИСЬКА — сестра з родиною в Україні

МИРОСЛАВ — брат з родиною в Україні

ІЛАРІОН ЧОЛГАН — кузен з родиною

МИРОН ЧОЛГАН — кузен з родиною

СЛАВА ТЕЛЕП— кузинка з родиною в Україні

ТЕОДОР НАГУРСЬКИЙ — тесть

ВОЛОДИМИР І ЛІДІЯ ВЕЛИЧКОВСЬКІ — свати з родиною

КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІМ. ЮЛІЯНА РЕВАЯ

повідомляє, що заходами ЦЕНТРУ плянується поставити Пам'ятник на гробі

сл. п. ПРЕМ'ЄРА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ЮЛІЯНА РЕВАЯ

Просимо Приятелів Покійного та Організації надсилати свої пожертви на ч. 8954 „Самопомочі":

"SELFRELIANCE" FCU, Account 8954, 108 Second Avenue, New York, N. Y. 10003

Чеки виписувати на: The Julian Revay Carpathian Research Center.

КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІМ. ЮЛІЯНА РЕВАЯ:

Проф. д-р Петро Стерчо, Голова — Д-р Василь Вереш, Секретар

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН гостро виступив проти критиків, які твердять, що він, а зглядно його Уряд, не мають прецизно опрацьованої стратегії у закордонній політиці. Виступаючи в Чікаґо на бенкеті, зорганізованому республіканцями для придбання фондів, Реґен категорично відкинув такі закиди кажучи, що його Адміністрація має чітко спрецизовану закордонну політику, якої він і члени його кабінету будуть дотримуватись в майбутньому.

У Гантері відкрили виставку картин Я. Вижницького

Гантер, Н. Й. (І. Д.). — У цій літній столиці українських мистців-малярів ред. І. Кедрин відкрив 28-го червня 1981 року дев'яту з черги самостійну мистецьку виставку картин маляря Ярослава Вижницького. На вступі він згадав, що недавно Я. Вижницький мав три успішні виставки своїх картин: у Вашінґтоні, Торонто й Монтреалі. Я. Вижницький — це один із українських найкращих сучасних кольористів середньої генерації малярів, на межі між реалізмом і імпресіонізмом. Закінчивши американські малярські інститути він став професійним малярем. Знає добре рисунок, має тонке вичуття естетики. Тематика його картин різнорідна: людські типи, краєвиди, квіти, звірята тощо. Його картини є в американських ґалеріях. Він шукає постійно за новою тематикою, малює для себе. Має великий гурт приятелів, що знаходять у його картинах все щось нового, цікавого, вартісного.

Мистець Є. Блакитний схарактеризував Я. Вижницького як пост-імпресіоніста й романтика. Він є сам собою, знайшов свій власний шлях у мистецтві. Я. Вижницький — це оригінальний, своєрідний, модерний маляр-романтик.

Значне число присутніх, в тому і пластунська молодь, розглядали 60 виставлених картин, обмінюючись думками. Тематика цьогорічної виставки різноманітна: людські типи, краєвиди, квіти, звіринний світ тощо. Загальну увагу звертали групи відомих осіб, як наприклад, „Над річкою", де змальовані Марія і Едвард Козаки та Кобзярі — Ольга та покійний Володимир, як теж такі картини, як: „Старші парубки" та „Молодші парубки", „Пластунка" чи картина „Нашими дорогами".

Виставку можна буде відвідувати на протязі всього літнього сезону.

Липи і лілеї

(Продовження зі стор. 2)

слює зелень краснопущанських лісів, розтоплює смужки живиці, посилає проміння у чистий, мов сльоза потік, що пливе в кітловині. Вода, що переливається по теж білих камінчиках, немов сміється. Запрошує, щоб втомлені далекою дорогою прочани, скупали свої запрошені ноги, заки вдягнуть святочне взуття перед входом до церкви. Бачу білі з дрібною вишивкою сорочки старших жінок, і колірові блюзки дівчат. Бачу радісну дітвору, щасливу, що мати, батько чи бабуня, дозволили їм піти разом „зі старшими" на цю прощу.

Всі вони — старші, молодь і діти, — пройшли пішки, босоніж багато кілометрів. На прощу, чи як тоді казали „відпуст" — ніхто фірою не їхав.

Що приводило ці колірові людські потоки-маси до білого манастиря до розпахчених медом лип, до непорочних, ароматичних лілей, до церкви, присвяченої св. Йоанові? Адже за декілька днів — по святі св. Петра й Павла, — починалася найважча для селян праця — жнива. Від жнив, тільки від жнив, на галицькому Поділлі, залежало цілорічне існування селянських родин. Чому не жаліли труду, негоди, — навіть посту, бож це був переднівок? Чи, щоб ублагати Святця про добру погоду під час жнив? Чи, може, щоб прощею очиститися перед зібранням святого хліба?

Не призадумувалася над такими справами дівчинка, що жадібно схоплювала зором кожний нюанс прекрасних літніх днів. Чиста карта дитячої пам'яті записувала найменшу деталь. Як прочани приходили у навечер'я свята до дідуся-селянина, й просили про нічліг у стодолі. Бабуня Теодозія — ходяча доброта й щедрість, частувала їх, чим могла. Свіжим, або кислим молоком, хлібом, черешнями. Хоч, треба сказати, що прочани були „гонорові". Молоко й ягоди принимали, бо спека й спрага. За хліб дякували, мовляв „Бог заплать, але хліб маємо свій". Винимали його, черствий, селянський, чорний хліб з вузликів, хрестилися перед їдженням набожно, повільно споживали. Вечеряли перед заходом сонця, бо наступного ранку приступали до Тайни покаяння й св. Причастя... Від раннього ранку клячали перед церквою на траві перед заімпровізованими сповідальницями... Були натще серця ген поза полудне, бо святочна Архиєрейська Служба Божа не тривала коротко. А приїздив завжди на це свято зі Львова Єпископ Кир Йоан. Це його вітав сільський, але який же добрий хор! піснею при спеціяльно спорудженій брамі. А пісня звучала:

„Хай радіє світ цілий
Ясна зоря сходить,
Це Предтеча нам святий,
Це Йоан ся родить

Радість нам звіщає сонце, світ цілий,
Радуйся, радуй, Йоане святий"...

Є у нашому обряді багато чудових, набожних пісень, та ця залишила в серці особливий звук. Чи тому, що їй вторували пахощі лип і лілей? Чи тому, що це були теж ім'янини батька, бо його охристили Йоан-Іван?

Пам'ять підказує: у вразливій на красу та настрій уяві дівчинки, цілість свята асоціювалася з уявленням про рай. Тільки в раю так чудово світить сонце і так пахнуть лілеї, які ніколи не в'януть. Тільки там є такі величаві дерева, що розсівають аромат меду — липи. Тільки там так набожно, з покорою моляться люди, в яких серця і сумління чисті... Тільки там звучать пісні про непроминаючу радість. А однією з них є пісня, що починається від слів: „Радуйся, радуй, Йоане святий"...

Ідилія рідної землі. Ідилія безжурного дитинства, коли весь світ і всі люди були добрі, гарні, такі, що їх не можна було не любити...

Війна, жорстокі зміни, мандрівка у незнане — не могли її знищити. Дарма, що вже нема білого манастиря і білих лілей у Краснопущі. Вони досі ясніють у серці. Бо, може, милостивий Господь, зволить їх колись відбудувати? Адже те, що людям видається неможливе — завжди можливе у Бога.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРТА ШУРАН, членка УНС Відд. 147 св. Михаїла в Аллентавн, Па., померла 7-го березня 1981 р. на 88-му р. життя. Нар. 1892 р. в Зах. Україні; членкою УНС стала у 1926 р. Залишила у смутку Анну Рибак, Марію Студеник і Василя Шурана. Похорон відбувся 10-го березня 1981 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Гуцайлюк, секр.

МАРІЯ ЧОРНІЙ, членка УНС Відд. 147 св. Михаїла у Аллентавн, Па., померла 9-го квітня 1981 р. на 88-му році життя. Нар. в Галичині, Україна; членкою УНС стала у 1926 р. Залишила у смутку синів: Стефана, Михайла, Івана і Йосифа. Похорон відбувся 13-го квітня 1981 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Гуцайлюк, секр.

ОЛЬГА Г. СКОТ, членка УНС Відд. 22 Доброї Волі в Чікаго, померла 30-го січня 1981 р. на 66-му р. життя. Нар. в Чікаґо; членкою УНС стала у 1960 р. Залишила у смутку чоловіка Волтера, 8 братів і сестер та дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Дес Плейнс, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Гелен Б. Олек, секр.

АННА САМОДЕЛЬ, членка УНС Відд. 143 Т-ва Любов у Ґрейт Медовс, Н. Дж., померла 8-го травня 1981 р. на 92-му р. життя. Нар. 1888 р. в Україні; членкою УНС стала у 1935 р. Залишила у смутку Йосифа, Су і Гелен. Похорон відбувся 11-го травня 1981 р. на цвинтарі Піквест Юньйон у Ґрейт Медовс, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна О. Мандзюк, секр.

ВОЛОДИМИР КІНДЕФОРСЬКИЙ, довголітній член УНС та предсідник 206 Відд. Запорозька Січ у Вунсакет, Р. А., помер 9-го травня 1981 р. на 75-му р. життя. Нар. 1905 р. в селі Лука Мала, Зах. Україна; членом УНС став у 1930 р. Залишив у смутку дружину Анастазію, сина Петра, дочку Ґльорію та двох правнуків. Похорон відбувся 12-го травня 1981 р. на цвинтарі у Блекстон.

Вічна Йому Пам'ять!
Лев Гардінк, секр.

ОСИПА ДОМАРЕЦЬКА, членка УНС Відд. 67 Запорозька Січ в Ансонія, Конн., померла 18-го травня 1981 р. на 80-му р. життя. Нар. 1900 р. в Острів, Україна; членкою УНС стала у 1923 р. Залишила у смутку дочку Аделю Ферс. Похорон відбувся 21-го травня на цвинтарі свв. Петра і Павла у Дерби, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Пеп'юк, секр.

МАРІЯ БАБІЙ, членка УНС Відд. 367 Запорозька Січ, померла 2-го травня 1981 р. на 91-му р. життя. Нар. 1890 р. в Кропивник, Калуш, Зах. Україна; членкою УНС стала у 1935 р. Залишила у смутку сина Василя, дочку Марію, внуків і сестру. Похорон відбувся 5-го травня на цвинтарі Голі Сепалчер, Н. Й.

Вічна Її Пам'ять!
Василь Попович, секр.

• РОЗШУКИ •

Близька землячка з Волині НІНА розшукує ВАСИЛЯ КІЩУКА який виїхав з Франції до Канади. Голоситись:
T. KARDASH
108 W. Newell Avenue
Rutherford, N.J. 07070